

vezilo

GLASILO DELOVNIH LJUDI DO BETI, KOMET

Širina programa omogoča trdnost

Postali smo veliki in trdni. Zaposlenih nas je 1760 in poslovno leto bomo zaključili s 1.100.000.000 din skupnega prihoda, kar nas uvršča na 5. mesto po velikosti delovnih organizacij na Dolenjskem. Naš proizvodni program je širok, saj imamo v nekaterih artiklih množično proizvodnjo, v drugih pa maloserijsko. Pri krmiljenju poslovanja se srečujemo z najrazličnejšimi težavami, vendar nam ravno širina programa daje na tržišču večjo trdnost.

Ko si kakšen proizvod ustavi zaradi preskrbe ali prodaje, imamo vedno možnost aktivirati drugega, in proces teče dalje. Glede makro-okolja smo med tremi velikimi trgovskimi centri (Lj, Zg, Ri), in smo stalno pripravljene na tržne spremembe. Glede ožjega okolja pa imamo tudi dobro lokacijo, ker so skoraj vsi delavci iz bližnje okolice, odlikuje pa jih velika pripadnost h kolektivu.

Narodnogospodarska stabilizacija je tudi za nas zaostrela pogoje gospodarjenja, zlasti na

področju zunanjetrgovinske dejavnosti. Bilo je nekaj zastojev v osnovni proizvodnji, ki pa se nismo odrazili toliko v konfek-

cijski proizvodnji in prodaji. Maksimalno smo izkoristili veliko povpraševanje na tržišču in sproti smo prodali vso proiz-

Srečno!

Leto 1980 bo kmalu le še spomin. Prijeten? Grenak? Lep? Ni pomembno. Kar mine, ostane le sled, zapisana v naših možganih. Današnja številka je zadnja v tem letu. Z njo se za letos poslavljam od vas. Vendar ne z na svidenje, marveč: srečno, zdravo, pravo, brezsolzno, prijateljsko, ljubezni polno novo 1981. leto.

Uredništvo Vezila

Takšno stanje pa nas ne sme zapeljati, ker bo v letu 1981 padla kupna moč kupcev naših izdelkov in zato ne bomo mogli prodati toliko, kot letos. Če bomo pri svobodnem oblikovanju cen morali znižati cene, bomo morali poiskati dosti več notranjih rezerv pri stroških in produktivnosti, kot smo to delali letos.

Za nadaljnji razvoj ali obstoj na isti ravni slovenskega gospodarstva je osnovna usmeritev: več izvažati. Beti ima široke izvozne možnosti, vendar nam tuji kupec ne priznava takšne cene, s katero bi lahko pokrili stroške materiala in osebnih dohodkov, za to moramo vpreči vse sile, da bi delali kvalitetnejše in produktivnejše na vseh delovnih mestih. To se zdi nekaterim kot splošna fraza, večina naših delavcev pa se tega globoko zaveda. V letu 1980 nismo zaposlili toliko delavcev, kot smo načrtovali, tudi v naslednjem letu ne bomo več zaposlovali.

Dogaja pa se, da imamo pri nekaterih ključnih delih še vedno premalo delavcev, pri nekaterih vzporednih delih pa preveč. Spremenljivost proizvodnega programa in neobhodna večja prilagodljivost kolektiva na zunanje vplive zahtevata tudi od delavcev več znanja in usposobljenosti, da lahko menjajo delovna opravila.

Na koncu letošnjega leta se zahvaljujemo vsem delavcem za napore, ki smo jih vgradili v naš skupni cilj — dosežen rezultat poslovanja. Letošnji rezultati nam dajejo več gotovosti pri gospodarjenju posameznih TOZD in delovne organizacije kot celote in socialno varnost slehernega delavca v kolektivu Beti.

NIKOLA PODREBARAC

1980. letu v brk

Kot piše je minilo to 1980. leto, dvanajst mesecev, ki so bili polni stabilizacijskih prizadevanj, tekanj za devizami in za devicami, do katerih pa je bilo enako težko priti. Pa naftna kriza se je stopnjevala in za liter bencina nam izvlečejo zdaj iz žepa že enaindvajset dinarjev. Če si hotel dobiti tona premoga, si moral poznati najmanj devet stricev, ki v našem slovenskem prostoru nekaj pomenijo, sicer si se lahko obrisal zpod nosu.

Da v iztekkjočem se letu ni bilo v naši visoko razviti družbi žbljev, cementa, olja, sladkorja, kave, pralnih praškov, limon, kurilnega olja in tako naprej po seznamu, je vsakdo očivil na svoji, zdaj že dodobra ustrojeni potrošniški kožici.

Pa nič za to: z najvišjih vrhov so nam obljubljali, da so to le prehodne težave in ni ga delovnega človeka, ki ne bi verjel in zaupal predstavnikom ljudstva. Sicer pa so to drobne stvari, če

vemo, da je treba čakati v Zahodni Nemčiji skoraj štirinajst dni na izdobavo podmornice. Ta primer nam lepo ponazarja, v kakšni krizi so zahodni družbeni sistemi.

Komet praznuje v tem letu dvajsetletnico ustanovitve, dobili smo povrnjene viške sisov, malo je manjkalo pa bi prodali počitniški dom v Seči, činar smo devalvirali za trideset odstotkov, na črno smo kupovali nemške marke, svet se je tako zavzemal za mir, da je pričel najmanj pet novih vojn, umrl je igralec Jože Zupan ter slikarja Maksim Gaspari — Viktor Magyar v Gribljah pa so položili kabel za telefon. V letu 1980 so se nam izrabili jeziki ob razpravah o usmerjenem izobraževanju, ni nam uspelo asfaltirati igrišča ob delovni organizaciji Beti, ki je nadaljevala z reorganizacijo služb in temeljnih organizacij, na „Sejmu moda v svetu“ smo dobili Srebrno košuto, v športni dvorani pri osnovni šoli je bilo II. mednarodno mladinsko prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu, poleg tega pa je pričelo snežiti že drugega novembra in sneg je napravil veliko škode.

Ne verjamem, da nam ni bilo preveč žal, ker je crknilo parno 1980. leto. Pred nami je 81. Naj bo vsem skupaj srečno do Sreče, ki se piše z veliko začetnico.

TONI GAŠPERIČ

Vodenje sestankov

Živimo v času, ko si družbenega življenja v organizacijah združenega dela in druge ne moremo predstavljati brez sestankov. Kakšni so, vemo. Svoje misli, predloge in mnenja le težko spravimo v takšno obliko, da jih lahko sprejmemo kot sklepe. Največkrat smo za slabe sestanke krivi tisti, ki jih organiziramo in vodimo. Ne poznamo tehnike vodenja sestanka. Nemen tega sestavka je, da bi spoznali tehnike.

Vodja, predsednik ali kakorkoli ga že imenujemo, je le eden izmed udeležencev sestanka z enakimi pravicami kot drugi. On je tisti, ki usmerja potek razprav, zavrača neustrezne predloge, sodeluje pri oblikovanju sklepov in stališč. To je demokratičen način vodenja sestanka. Vodja ne vsiljuje svojega mnenja in ne uporablja zvišanega tona, da bi dosegel tisto, kjer hoče.

Kadar vodja ali ožja skupina o vsem odloča ali vsiljuje udeležencem svoja stališča in predloge, takrat govorimo o avtokratskem vodenju sestanka. Vodja je celo prepričan, da so udeleženci prišli zato, da bi slišali njegova stališča in da sklepa sploh ni možno sprejeti drugače, kot si ga je zamislil. Takšen sestanek je bolj podoben predavanju in se prava razprava pojavi šele po sestanku, okrog vogalov itd. Torej: tu vodja preveč poudarja svoj „jaz“.

Pri nesistematičnem vodenju sestanka, to je takrat, kadar udeleženci prevzamejo besedo, oz. pobudo v svoje roke, je neurejeni ali anarhični način vodenja sestanka. Zaradi anarhije so takšni sestanki dolgi, sprejete zaključke pa običajno vsilijo najagresivnejši udeleženci.

Če bi ocenjevali naše sestanke, potem lahko ugotovimo, da so različni ali pa včasih celo kombinirani iz več tehnik vodenja. Če sestanek ni dobro pripravljen, potem upravičeno pripominjamo, da je sestanek preveč, da hodimo samo še na sestanke, da se srečujemo povsod eni in isti itd. Sestankov je dosti in jih bo v prihodnje še več, postali so nujnost. Lahko pa ugotavljamo, da mnogokrat sestanki ne uspevajo zaradi slabe informiranosti sodelujočih, ki zato ne morejo sodelovati, v nepravilnem organiziranju, kar je posledica nepoznavanja tehnike vodenja sestankov, v neupoštevanju demokratičnih načel, zaradi česar udeleženci ne sodelujejo

in so nezainteresirani, zato tudi ne prihajajo na sestanke itd. Največkrat se vsega tega ne zavedamo in iščemo vzroke drugje. Vsak organiziran in vsebinsko dobro pripravljen sestanek vsebuje tudi vzgojno izobraževalne elemente.

Takšni sestanki nam dajejo široke možnosti vključevanja slehernega udeleženca. Sestanek je lahko tudi metoda in oblika dela, ki omogoča razširjati in pridobivati osebne in skupinske izkušnje, izpopolnjuje in obogati slehernega udeleženca z novimi spoznanji in možnostmi pri reševanju posameznih problemov in nalog. S sestanka moramo odhajati zadovoljni, z razčiščenimi pojmi in z natančnimi sklepi ter stališči. To pa bomo uspeli le, če bo priprava tako kot vodenje sestanka potekalo po določenih zakonitostih. Vedno moramo paziti, kaj želimo povedati, katere pripomočke bomo uporabljali, da bi dosegli čimvečjo zainteresiranost in sodelovanje.

Predvideti moramo tudi čas, ki je potreben za posamezno točko ali problem, in seveda tudi skupno dolžino sestanka. Vodja mora skrbeti za nemoten potek, spodbujati k novim idejam in predlogom, sam pa povezuje in oblikuje stališča, oziroma sklepe. S tem, ko vodja spodbuja posameznike, in če je potrebno omejuje druge, ki želijo kaj vsiljevati, omogoča enakovredno sodelovanje, vodi skupino v smeri, zaradi katere je bila sklicana, vseskozi pa se mora zavedati, da je njegova vloga dejansko podrejena, saj ima odločilno besedo skupina in ne on ali drugi posamezniki.

V nobenem primeru ne sme biti pristranski, pozoren mora biti do vseh. Pri vsem tem mora biti pozoren in v nobenem primeru si ne sme dovoliti, da bi koga ponoževal ali žalil.

Na koncu še nekaj besed o poteku sestanka. Na začetku vodja ugotovi sklepčnost, pojasni udeležencem namen sestanka, temu sledi uvodno pojasnilo, ki mora zajemati bistvo informacije, otvori razpravo z izhodiščnim vprašanjem in usmerja razpravo tako dolgo, dokler se ne izkristalizira dokončen sklep ali stališče.

Morda bo sestavek odpravil napake, prav verjetno pa bodo vodje sestankov ob njem spoznali sebe in vsaj poskušali odpraviti svoje napake.

JURIJ MATEKOVIČ

Ljudstvo ljubi svojo armado

„Nadaljujte delo, ki ima cilj nadaljnje izpopolnjevanje amade. Sredstva, ki jih za to potrebujemo, naši ljudje radi dajejo. Vedo, da potrebujemo obrambo in da je odvisna od nas vseh in ne samo od vojske. Toda vojska je eno izmed najtrdnjših poroštev, da z Jugoslavijo ne bo mogel nikoli več nihče pometati, da ne bo nihče smel poseči po naši svobodi in neodvisnosti, saj je naše ljudstvo, če bo treba, pripravljeno bojevati se skupaj z armado.“

Tako je dejal vrhovni komandant in stvaritelj naše ljudske vojske tovariš Tito na lanskem praznovanju rojstnega dneva JLA. Letos maršala Tita ni več med nami, njegova misel pa je še vedno enako močno prisotna v strnjenih vrstah vseh

rodov naše armade in v ljudstvu, ki ji je daloseta 1941 življenje.

Naša amada se je res rodila iz ljudstva, iz njegovega upora proti okupatorjem in njihovi politiki zaslužnjevanja, razdvajanja in iztrebljanja naših narodov. Iz tisočerihih plamenov upora in iz nespravljivega sovraštva do vsakega nasilja in do vsake vrste okupacije ali izdajalske vladavine se je v letih revolucije izoblikovala organizirana oblika vojskovanja – vse od partizanskih odredov in skupin do rednih enot narodnoosvobodilne vojske pod vodstvom KPJ in tovariša Tita.

Rojstva prvega rednega oddelka narodnoosvobodilne armade se je tovariš Tito lani takole spominjal:

„Ko sem govoril borcem, ki so tistega lepega sončnega dne stali v vrsti v Rudem, sem jim pojasnil, iz kakšnih razlogov ustvarjamo brigado in poudaril, kakšna zavest mora prežemati njene borce. Poudaril sem jim, da se ne bomo bojevali okoli posameznih vasi in za posamične točke in tako izgubljali ljudi, temveč da se bomo vojskovali povsod tam, kjer bo treba, a tako, da bomo nenehno postajali vse močnejši. Govoril sem o tem, kakšen moralni lik borca mora biti v takšni enoti, da se morajo borci – v nasprotju s četniki – v vsem ravnati kot pripadniki prave redne ljudske vojske...“

Od tistega dne v Rudem, 22. decembra 1941, pa vse do osvoboditve so morali odredi NOV skozi najtežje sovražne ognje, skozi smrt in trpljenje in skozi mnoge

V korak s svetom ali

„Smo na usodni prelomnici, ko gre za to, ali bomo tudi v praksi uveljavili socialistični samoupravni položaj delavca v temeljni organizaciji združenega dela in v krajevni skupnosti, da bo odločal o pogojih in rezultatih dela. Ali se bomo z našo visokoproduktivno in kvalitetno proizvodnjo enakopravno usmerili v svet in si tako zagotovili odločilno besedo v svetovnem razvoju znanosti in tehnike, ali bomo postali sama sebi zadostna, za vsemi zaostajajoča provinca?“ (France Popit)

Osma seja CK Zveze komunistov Slovenije je 24. novembra minila v znamenju poziva k mobilizaciji vseh sil v slovenskem gospodarskem in družbenopolitičnem življenju za premagovanje težkega trenutnega stanja v gospodarstvu in v prizadevanju za njegovo stabilizacijo. To pa pomeni, da se je treba z vsemi silami prizadevati, da bi srednjeročni plan uskladili z dejanskimi možnostmi in s potrebami ter ga zastavili kar najbolj realno.

To je nedvomno težka in si odgovorna naloga, vendar nujno potrebna, zlasti še, ker opažamo, da se na mnogih področjih vse prepočasno prilagajamo novemu nastalnemu položaju. Delovljudej zahtevajo uveljavitev razvojnih usmeritev, to pa mogoče doseči le v demokratičnem dogovoru in z ustvarjalno podporo vseh delovnih ljudi z enotnostjo v Zvezi komunistov.

Vse bolj se bo treba opirati na lastne moči. Odpovedati se bomo morali za nekaj časa velikim investicijam, zlasti tistim, ki jih nekaj časa vsem tistim, ki jih nekaj časa lahko pogrešamo. Vse bolj kot doslej se bomo morali nasloniti tudi na lastni inteligenčni kapital in na lastne tehnološke sposobnosti. Bolj moramo porpirati domače izumiteljske zoziti investicije in izboljšati kakovost v slehernem našem delu. Vse to bo pripomoglo k boljši konkurenčnosti naših proizvodov v tujini in zmanjšanju zunanje trgovinske primanjlkjaja. Od večjega izvoza pa je odvisen nadaljnji razvoj našega gospodarstva, s tem pa

preizkušnje. Pri vsem tem so dokazali, da so vredni uredničevalci besed vrhovnega komandanta in vredni zaupanja vseh narodov in narodnosti Jugoslavije. Vrste narodnoosvobodilne vojske je kljub najtežjim razmeram vedno dosledno preveval duh borbenosti in tovarštva. Zlasti pa jih je nenehno kalila in utrjevala zavest, da se bore za pravično stvar, za svojo zemljo in za svoje ljudstvo, iz katerega so izšli.

Tudi po osvoboditvi, v velikih letih obnove domovine, čuvanja miru in neodvisnosti samoupravne in socialistične domovine, preveva naša armada isti duh. To je duh

povezanosti z naprednimi in miroljubnimi, humanimi idejami, ki je neločljivo vtkan v svoj narod. S stalno pripravljenostjo na obrambo pred slehernim napadalcem, z moderno oborožitvijo in s svojim zaledjem ter globoko v zavesti vseh delovnih ljudi nove Jugoslavije, je naša armada porok mirnega socialističnega razvoja.

„Naša vojska se je rodila iz ljudstva,“ je dejal tovariš Tito, „in zaradi tega jo naše ljudstvo tudi tako ljubi.“ Njegovim besedam lahko samo pritrdimo.

zamude

tudi razvijanje ekonomske in socialne varnosti delavcev ter prihodnost mladih rodov.

Pri vsem tem pa moramo spremeniti tudi odnose, ki trenutno vladajo pri oskrbi s hrano. Slovenija ima s svojimi spečimi in neizkoriščenimi rezervami še veliko možnosti, da si zagotovi lastno oskrbo. To seveda ne pomeni samo zmanjšanje uvoza, ampak bo preprečilo tudi spreminjanje hrane v sredstvo političnih pritiskov na našo državo. V kmetijstvo bo treba vlagati več, hkrati pa tudi zagotavljati pogoje, ki bodo omogočili mlademu rodu bolj privlačno in enakopravno vključevanje v delo na tem področju. Hkrati moramo poglobiti prizadevanja, da se delavci temeljnih organizacij združenega dela kmetijstva, živilske industrije in trgovine ter združeni kmetje uveljavijo kkt nosilci odločanja.

Omenjene naloge za sanacijo našega gospodarstva bo mogoče uresničiti samo z udeležbo globoko osveščenih ljudskih množic ter z dosledno politiko samoupravljanja. Dogovorjene

gospodarske usmeritve mora uresničevati združeno delo in ne državni organi. Ponovno vidimo, da so ljudje pripravljene nositi svoj delež stabilizacije, zahtevajo pa, da pri tem sodelujejo vsi in da hkrati vsi tudi vedo, zakaj delajo in se žrtvujejo.

Tudi zato jim je treba čimbolj približati sredstva obveščanja, da bodo sami prek njih aktivno sodelovali in uveljavljali samoupravne pravice.

Posebne naloge pa je 8. seja CK ZKS naložila v svojih sklepih komunistom v Sloveniji:

„...S svojo aktivnostjo morajo komunisti še bolj kot doslej krepiti zavest o nujnosti stabilizacijskih naporov ter utrjevati prepričanje, da je uspeh pri uresničevanju stabilizacijskih nalog in ukrepov podlaga in nujen pogoj za razvoj socialističnega samoupravljanja in gospodarski ter družbeni napredek Slovenije in Jugoslavije, za njeno neodvisnost in svobodo.“

Žulj mora počiti

Skoraj ne mine dan, da se ne bi pogovarjali o disciplini v delovni organizaciji.

Običajno se takoj sproži plaz očitkov, obsodb in kazanje s prstom na napake drugih, zlasti pa tiste, ki zasedajo višji položaj ali pa obratno: na delavce iz proizvodnje. Resnica je samo ena: naši delovni disciplini posvečamo premalo pozornosti.

Če pomislimo nanjo, sploh ne vemo, kje bi začeli in kje končali. Drži pa tudi to, da niso vsi delavci nedisciplinirani. Resnica pa je, da ima disciplinska komisija kar precej otepanja z raznovrstnimi prekrški lažjih ali hujših kršitev delovne discipline. Kaže, da je večina disciplinskih ukrepov neučinkovitih.

Ko se pogovarjaš z delavci, pravijo, da ne bi nič škodilo, če bi tudi kakšen vodilni delavec šel na disciplinsko, ko prekorači svoje uradne pravice.

Morda gre za nedotakljivo ali kaj drugega – ne vem?!? V glavnem prekrške delamo eni in drugi: zamujamo na delo, predčasno zapuščamo in odhajamo z dela, nevestno in malomarno opravljamo delovne naloge, uživamo alkohol, neupravičeno izostanemo z dela, odklanjamo opravljanje del in nalog, povzročamo nered, opravljamo dela brez osebnih zaščitnih sredstev, zlorablamo bolniške itd. Da bi vse to zmanjšali, je potrebno najprej dvigniti našo zavest, to pa se ne da čez noč. Toda zaskrbnjuje če je, da se stanje slabša.

Vodstveni kader mora dati ostalim osebni vzgled. Da bi disciplino izboljšali, ni edini način kaznovanje, temveč vzgoja in gojitev zavestne delovne discipline. Če bo disciplina odvisna samo od kazni disciplinske komisije ali pa od enega človeka, potem gotovo ne bo vidnejših uspehov na tem področju.

Torej preprečevati nedisciplino je dolžnost vsakega posameznika in s tem tudi družbe kot celote, pa naj gre tu za specifične pojave ali pa že znane množične kršitve delovne discipline.

Iz svojih izkušenj lahko povem, da so nedisciplinirani predvsem mlajši delavci.

Mladinska organizacija je že ukrepala. Prepričan sem, da bi bilo dobro tudi na zborih delovnih ljudi pohvaliti vzorne, disciplinirane delavce in jih tudi primerno nagraditi.

Vem, da se bo takoj postavilo vprašanje denarja, toda vse preveč pozabljamo na to, da smo lahko tudi s skromnim zadovoljni, s krjigo s posvetilom, plaketo, objavo v tovarniškem glasilu itd.

Ali to ne pomeni lepo priznanje?

Dosti slišimo o zlorabi bolniške. Mogoče bi začeli razmišljati o lastni ambulanti, o svojem zdravniku. Kontrola bi bila dosti lažja. V večini primerov bi lahko lažje obolelega delavca poklicali po telefonu (seveda po predhodni najavi, ki se jo lahko organizira brez izgube časa) ob določeni uri, tako ne bi bilo nobene vrste, čakanja in negotovanja. Po zaključeni bolniški gre listek v tajništvo in s pošto na pravo mesto. Danes pa izgubimo dan, da pridemo do zdravnika in dan, da dobimo bolniški listek. Priznajmo, tako je in nič drugače. Prepričan sem, da ne bi bil problem denar (posebej v letih nazaj), le ideja bi se morala poroditi v pravi glavi.

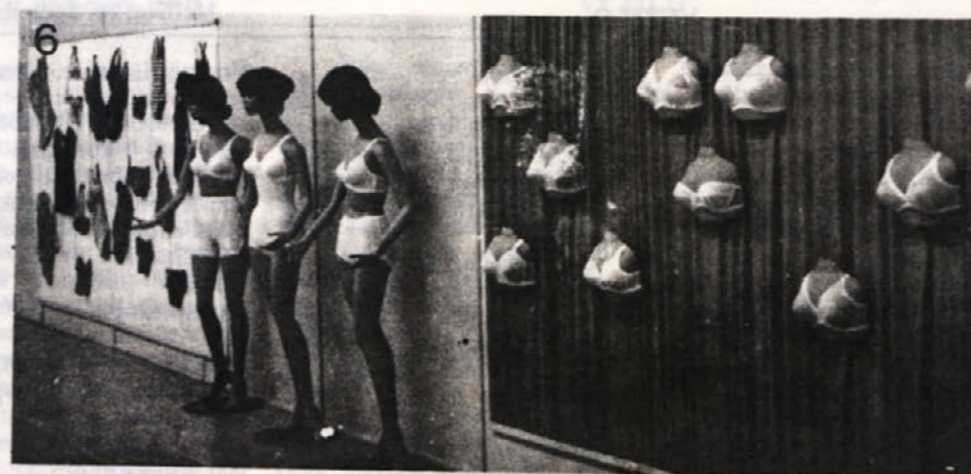
Ko rešujemo težave s področja discipline, največkrat slišimo: „Počakajte, bolje bo, ko bomo imeli ograjo okrog podjetja“. Ne vem, če bo samo to rešitev, ker to lahko prepreči samo predčasno zapuščanje in odhajanje z dela, vse drugo pa ostane še vedno odprto. Prepričan sem, da tisti, ki to že sedaj delajo, bodo najbolj trdovratni in bodo že našli „luknje“. Kaj pa, če bi morali vratarja poslej pripraviti z „dokumenti“? Kajti izgovori: „Grem na občino, na banko, na kkmite“ so nepošteni in marsikdo jih izkoristi za osebne namene. Vem, da sem s člankom nekaterim stopil na žulj. Tudi ta mora počiti. Čas stabilizacije je za to najprimernejši čas.

JURIJ MATEKOVI

PESEM, PLES – Tako veselo je bilo v Beti, ko so se zbrali v menzi jubilaranti dela. Vrstile so se šale, plesali smo in peli. Marsikdo je razvezal svojo dušo, marsikdo se je nasmejaj od srca. Včasih se je le treba sprostiti.

Praznovanje v fotografiji

O dvajsetletnici Kometa smo poročali v novembrski številki VEZILA, člani u redniškega odbora pa smo se odločili, da na sredini našega glasila natisnemo še fotografije praznovanja, ki ga delavci in delavke iz Kometa pa tudi Beti ne bomo pozabili.

1. fotografija – Na slavnostni seji delavskega Kometa je govoril direktor delovne organizacije Franc Kočevar. Orisal je razvoj in napredek, ki ga je kolektiv z velikimi koraki napravil v dvajsetih letih s pomočjo delavk – delavcev, ljudi, ki so zgradili to, kar Kometa danes ima. Kometovci so lahko v resnici ponosni na svoje zgradili.

2. fotografija – Metliški mešani pevski zbor Dekleta in fantje so peli ubrano, lepo, zato ni nič čudnega, če so postavljeni aplavz. Pevce vodi dirigent Franc Milek.

3. fotografija – Predsednica delavskega sveta organizacije Kometa je govorila pred otvoritvijo novih skladišnih prostorov. Očrtala je razvoj tega marljivega kolektiva, posebej poudarila samoupravne odnose, ki so urejeni in toplo človeški. Ob njej je na posnetku tovariš Franc Kočevar, direktor Kometa, delovne organizacije, ki je enako uspešna na domačem kot tudi na tujem tržišču.

4. – 5. fotografija – Tile tamburaši so iz Starega trnjava Kometa svoj obrat. Niso igrvali gostom na tovarniškem dvorišču, ampak so skrbeli tudi za ples. Izvirna glasba, ni kaj, zato se ni čuditi, če so se ljudje veselo vrteli. Tako, kot plesalca na fotografiji.

6. fotografija – Kometovci so pripravili ob praznovanju svojega jubileja razstavo svojih izdelkov. Udeleženci so si jo z veseljem ogledali, nemalo jih je bilo, ki so hvalili izdelke.

7., 8. in 9. fotografija – Tovarišica Kristina Nastav je ob dvajsetletnici Kometa priznanje za dolgoletno delo. Eanko priznanje sta prejeli še Marica Marič ter Karolina Vukšinič. Mnogoštvu sodelavk se pridružuje tudi naše uredništvo z željo, da bi še naprej zdrave in čile prihajale v kolektiv, ki jih spoštuje in ceni.

10. fotografija – Brez dobrih kuharic praznovanje Kometu ne bi bilo tako tovariško sproščeno in popolno. Tukaj jih vidimo v trenutku oddiha.

ZAHVALA

Ob smrti drage mame ANE SLOBODNIK iz Radovice št. 35 se najtopleje zahvaljujem sindikalni osnovni organizaciji TOZD kodranka in volna ter sodelavkam in sodelavcem za podarjeno cvetje, vence in denarno pomoč. Hvala vsem tistim, ki so pospremili mojo mamo k zadnjemu počitku.

VILMA SLOBODNIK
z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta MIJE JEZERINCA se iskreno zahvaljujem sindikalni organizaciji TOZD kodranka in volna ter vsem sodelavkam in sodelavcem za podarjene vence, izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

MARIJA in VELIMIR
JEZERINAC

ZAHVALA

Ob tragični izgubi naše drage sestre Zorice Dujmešič se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD konfekcija in sodelavcem iz TOZD pletilnica ter sindikalnim osnovnim organizacijama za podarjene vence in izrečeno sožalje.

Žaljujoči:
sestra Slavica Bekelja,
Marica Malič
in brat Stjepan
Belavič

ZAHVALA

Ob nenadni smrti moje sestre Marice Sopčič, poročene Vancaš, se iskreno zahvaljujem sindikalni osnovni organizaciji TOZD barvarna in sodelavcem za podarjene vence, izrečeno sožalje in obisk na domu.

Žaljujoči:
Mijo Sopčič
z družino

Organizirano proti petelinu

(nadaljevanje iz pr. št.)

Republiški inšpektorat za požarno varnost je za osveščanje prebivalstva kot pobudnik in soorganizator v letu 1979 sodeloval pri organizaciji posvetovanja „Varstvo pred požarom in eksplozijo pri uporabi in transportu zemeljskega, mestnega in tekočega naftnega plina“. Organiziral je tudi posvet o ukrepih proti požarom v gozdovih in to s posebnim poudarkom na Krasu. Ta akcija, ki poteka že več let in v katero so vključeni vsi, ki so zainteresirani za varstvo gozdov, že kaže pozitivne rezultate. Zadnja leta je bilo na tem področju le nepomembno število požarov. To akcijo lahko ocenimo kot zelo uspešen primer družbene samozaščite. Republiški inšpektorat za požarno varnost je pripravil posvetovanja z občinskimi in medobčinskimi inšpektorji o aktualni problematiki požarnega varstva. Poleg organizacijskih vprašanj so obravnavali tudi strokovne teme.

Z uveljavljanjem zakona o spremembah in dopolnitvah posameznih določb nekaterih republiških zakonov v zvezi s postopkom za pridobitev lokacijskega dovoljenja je organom požarne inšpekcije omogočen kompleksnejši pristop k razreševanju požarne problematike določenega zazidalnega območja. Da bi bil opravljen zadosten nadzor nad zgrajenimi objekti, je treba obstoječe požarne inšpekcije kadrovsko okrepiti. Pri tem je treba še posebej poudariti, da požarna inšpekcija ni samo represivni, temveč je na svojem področju tudi svetovalni organ.

Višja tehnična varnostna šola v Ljubljani je v svoji analizi ugotovila, da bi v SR Sloveniji potrebovali 470 požarnovarnostnih inženirjev v OZD za opravljanje nalog s področja požarnega varstva, medtem ko sedaj to službo opravljajo v glavnem kvalificirani gasilci in delavci varstva pri delu. Po innenu republiškega inšpektorata za požarno varnost bi potrebovali v republiki najmanj 75 požarnih inšpektorjev.

Ugodnejša je situacija pri

izobraževanju kvalificiranih gasilcev. V letu 1979 sta bila zaključena dva letnika v šoli za poklicne gasilce, ki deluje v sestavi šolskega centra republiškega sekretariata za notranje zadeve.

S problematiko izobraževanja požarnovarnostnih kadrov so bili seznanjeni pristojni zainteresirani dejavniki in tako je republiški komite za vzgojo in izobraževanje zadolžil Visoko tehniško šolo v Mariboru, da pripravi program izobraževanja višjih požarnovarnostnih kadrov. Po programu naj bi bila prva generacija študentov vpisana v to šolo v šolskem letu 1980/81.

Republiški inšpektorat za požarno varnost je lani sodeloval z zveznim zavodom za standardizacijo pri izdelavi tehničnih predpisov s področja požarne varnosti in je več teh predpisov že pred objavo.

V SR Sloveniji predstavlja poseben problem organizacija dimnikarske službe. Ta služba ima težave z določanjem cen storitev, določanjem obsega dela (nova goriva) in s kadrovanjem, saj zanimanje za ta poklic pada.

POŠTOVOLJNO GASILSTVO

Med pomembnimi dejavniki na področju represivne in preventivne požarnovarnostne službe je gasilska organizacija. Sv. oje delo opravlja v skladu z zakonom o društvih. Gasilska društva so organizirana po celi

Sloveniji, vendar neenakomerno, odvisno od družbenopolitične preteklosti (Primorska), naseljenosti, konfiguracije tal, požarne obremenitve, prisotnosti teritorialne poklicne gasilske enote (Ljubljana-Center) ipd. Gasilskih društev je v SR Sloveniji 1383, v krajevnih skupnostih jih je 1206, v OZD pa 177.

V Sloveniji je 725 organizacij združenega dela, ki zaposlujejo več kot 250 delavcev. Te naj bi imele gasilsko društvo ali pa vsaj gasilsko enoto.

Vseh članov je v gasilski organizaciji 82.229, od tega v operativi 52.574, na drugih aktivnostih pa 9.248. Mladine do 18. leta je 20.407, od tega pionirjev-gasilcev 12.707. Žensk je v gasilski organizaciji 10.101. Število članov se je v zadnjih štirih letih povečalo za 25,76 %, pionirjev za 49,87 %, mladine do 18. leta za 31,27 % in žensk za 208,9 %.

Gasilska organizacija je v tem času posvetila posebno pozornost delu s pionirji v šolah. Število gasilskih krožkov se je povečalo od 50 na 333, vanje je bilo vključenih 8.535 pionirjev.

Za mentorje prireja gasilska zveza Slovenije vsako leto seminarje, ki se jih udeležuje 80 do 90 mentorjev. Zaradi narodno-obrambnih interesov, družbene samozaščite in civilne zaščite se gasilska organizacija prizadeva vključiti v svoje vrste tudi čimveč žensk.

(nadaljevanje na 7. strani)

JUBILANTKA MARIJA – Med letošnjimi jubilatnkami je bila tudi Marija Jarnjevič. Na našem posnetku jo vidimo sproščeno, dobro razpoloženo sredi drugih dveh jubilatnk dela. Tovarišica Marija je mojstrica adjustirnice v TOZD konfekcija Metlika. Rojena je v Doljnih Sušicah pri Dolenjskih Toplicah, zaposlena pa je vse od 1948. leta, le z dveletno prekinitvijo. Zaposlila se je kot izučena pletilja v Invalidskem podjetju v Črnomlju, v poznejši Belokranjki in zdajšnji Beti. Tovarišica Marija, skromna, simpatična ženska, je bila sedemnajsti član Invalidskega kolektiva. Pletilstva se je izučila pri pletilji v Dolenjskih Toplicah. Z grenkobo v glasu pove, da je osebni dohodek po tridesetih letih njene zvestobe delu in kolektivu zapisan v šestindvajsetem rangu, 6000 dinarjev. Številki nisem imel nikoli rad. Še posebno te ne. (Foto in besedilo: Janez Zele)

(nadaljevanje s 6. strani)

Zanimanje članov za strokovno izpopolnjevanje in napredovanje je iz dneva v dan večje. Tako se je število tečajev v primerjavi s prejšnjim obdobjem povečalo za 25 %, število tečajnikov pa kar za 106 %. Za praktično usposabljanje operativnih kadrov so pomembne številne va je večjega obsega, v katerih sodelujejo vse zvrsti gasilskih enot in gasilskih enot civilne zaščite, pa tudi enot JLA z določenega področja.

Za strokovno usposabljanje je velikega pomena strokovna literatura. To v naši republiki za potrebe izobraževanja gasilskih kadrov v prostovoljnem gasilstvu izdaja izključno gasilska zveza Slovenije, ki izdaja tudi glasilo „Gasilski vestnik“ — mesečno v 32.000 izvodih.

Opremljanje gasilskih enot gasilske organizacije polagoma usklajujejo s programom razvoja gasilske operative na območju občine. Tak način programiranja naj bi zagotovil bolj načrtno opremljanje. Opremljanje gasilskih enot z osebnimi zaščitnimi sredstvi in gasilsko tehniko ter s kemičnimi gasilskimi sredstvi za posebne vrste posegov (pri velikih požarih vnetljivih tekočin in plinov) še ni v skladu s potrebami, ker je vsa oprema iz uvoza, kar teja tudi večja finančna sredstva. Gasilska tehnika za gašenje klasičnih požarov je zadovoljiva, saj gasilske organizacije razpolagajo s približno 1476 raznovrstnimi vozili, 1143 motornimi brizgalnimi, 686 ti-soč metri cevi itd. Domala vsa gasilska društva imajo torej, skladno s potrebami kraja, razmeroma sodobno motorizacijo. Odprto je vprašanje prevozov zadostne količine pitne vode v primeru suše in gozdnih požarov, ker primanjkuje vodnih cistern. Na občino ne prideta poprečno niti po dve cisterni (102 v republiki).

Skladno z zakonom o varstvu pred požari in zakonom o družtvih ter drugimi akti, sprejetimi v okviru samoupravnih interesnih skupnosti za varstvo pred požari, sta poklicno in prostovoljno gasilstvo organizirana ločeno. V Sloveniji deluje devet teritorialnih poklicnih gasilskih enot. Sedanja neenotnost v organiziranju poklicnih gasilskih enot vnaša v vsakodnevno požarno obrambno dejavnost vrsto problemov. Postavlja se vprašanje organiziranja t. i. regionalnih centrov, ki bi postali središča požarne represive, preventive in druge gasilske dejavnosti ob ustreznih tehnični opremljenosti in kadrovske sestavi.

Poleg osnovne dejavnosti gašenja požarov — opravljajo teritorialne poklicne gasilske enote še vrsto drugih del, kot so reševanje ljudi in odstranjevanje poškodovanih vozil, reševanje iz vode, zasutih ljudi ob elementarnih in drugih nesrečah, odstranjevanje neeksplozivnih eksplozivnih snovi, dovoz vode, zapiranje vode v stanovanjih, odpiranje stanovanj, reševanje živali itd.

Tehnična opremljenost teh enot ni zadovoljiva. Zaskrbljujoče je pomanjkanje avtomobilskih lestev in snorklov glede na visoke stanovanjske objekte. Primanjkuje tudi sredstev za osebno zaščito gasilcev v akcijah.

Skupna ugotovitev vseh poklicnih gasilskih enot je, da je na domačem tržišču izredno malo možnosti za nabavo kakršnekoli gasilske opreme in sredstev. To, kar je mogoče dobiti (armature, tlačne cevi), ni ustreznosti kakovosti. Zato so prisiljeni, da to opremo uvažajo. Tu pa naletijo na težave s pridobitvijo deviznih sredstev, uvoznega dovoljenja, dolgih dobavnih rokov, končna posledica pa je raznolikost opreme. Specialna gasilska sredstva (penila za težko, srednjo peno, AFFP) kupujejo izključno v tujini. Domači proizvajalci gasilske opreme ne izdelujejo vrste enostavnih strojev in priprav (gasilske črpalke, čelade, zaščitna obutev itd.). Nobena od gasilskih enot npr. nima opreme za delo v radioaktivni sredini. Sodelovanje poklicnih in prostovoljnih gasilskih enot je pri požarih in drugih reševalnih akcijah večinoma uspešno, čeprav bi pri tem lahko še marsikaj izboljšali.

V nekaterih OZD so organizirane poklicne gasilske enote, v drugih OZD pa to delo opravljajo gasilske straže ali gasilski referenti, ki skrbijo predvsem za preventivno dejavnost, medtem ko skrbijo za represivo industrijska gasilska društva. Tam, kjer teh ni, so na pobudo delovnega kolektiva ali požarne inšpekcije formirane gasilske enote iz vrst delavcev. Te enote največkrat nimajo zadostnega strokovnega vodstva za urjenje, zato vsi dejavniki požarnega varstva podpirajo pobudo gasilske zveze Slovenije, da v vseh večjih OZD organizirajo industrijska gasilska društva.

Pomemben element požarne varstva v miru in morebitni vojni, v preventivnem in represivnem smislu, so tudi gasilske in splošne enote civilne zaščite ter obrambno-zaščitno usposabljanje občanov in delovnih ljudi za gašenje začetnih požarov.

Gasilske enote civilne zaščite so med najpomembnejši mi specializiranimi enotami civilne zaščite, ki so organizirane v občinah in mestu Ljubljana ter v Mariboru, v krajevnih skupnostih in mnogih organizacijah združenega dela in drugih organizacijah. Velikost teh enot je odvisna od ogroženosti območja. Gasilske enote civilne zaščite se kadrovske izpopolnjujejo iz vrst članov gasilskih društev in občanov-obveznikov civilne zaščite. V mestih, kjer je na območju občine samo eno gasilsko društvo, gasilske enote civilne zaščite v krajevnih skupnostih v celoti sestavljajo občani-obvezniki civilne zaščite. Prav tako je tudi v večini OZD, saj jih ima le malo gasilska društva. Podobno se gasilske enote CZ popolnoma sestavljajo iz materialnih sredstvi gasilskih društev, kjer pa teh ni, nabavijo opremo s finančnimi sredstvi iz občinskih proračunov, namenjenih za SLO oziroma civilno zaščito.

Omeniti je treba, da še vedno niso povsod organizirane splošne enote CZ, predvsem jih ni v strnjених naseljih. Gasilske enote CZ so med najbolj usposobljenimi enotami CZ. Najboljša je pri gasilskih enotah iz sestave občinskih združenih odredov, najslabša pa v gasilskih enotah CZ krajevnih skupnosti.

Organizatorji in izvajalci strokovnega usposabljanja kadrov v gasilskih organizacijah bodo morali delo bolje organizirati in vključiti vanj čimveč strokovnjakov iz vrst gasilskih organiza-

cij, domovom gasilskih društev pa dati pomen tudi pri uresničevanju nekaterih funkcij centrov civilne zaščite krajevnih skupnosti — skratka, gasilske organizacije bi morale postati mentorji gasilskih enot CZ.

V gasilskih enotah CZ je vključenih le 10,4 % žensk, kar je daleč pod slovenskim poprečjem. V štabe in enote CZ je vključenih 38 % žensk, v gasilskih organizacijah pa jih je 19,2 % — tu so še velike kadrovske rezerve.

Gasilske enote CZ so opremljene z materialnimi sredstvi, iz popisa — to so materialna sredstva gasilskih organizacij in v nekaterih primerih tudi OZD. Podatki za leto 1979 kažejo, da so gasilske enote CZ popolnoma z materialnimi sredstvi v poprečju 52,1 % od tistih, ki so zahtevana po osebni materialni formaciji štabov in enot CZ.

Pri ocenjevanju požarnega varstva, števila požarov in materialne škode, ki so jo le-ti povzročili v zadnjem obdobju, je nujno, da se gasilske enote CZ organizirano vključijo v zagotavljanje požarnega varstva na svojem območju. Zato je treba zagotoviti, da se vsi pripadniki gasilskih enot CZ v okviru dopolnilnega pouka usposabljujejo za izvajanje preventivnih pregledov. Ti pregledi naj ne bodo samo enkratni, temveč celoletna načrtovana naloga pripadnikov gasilskih enot CZ in članov gasilskih organizacij.

Jubilantka

Mira je zaposlena v skladišču gotovih izdelkov. Svoje delo opravlja vestno in vzorno. Je tudi mati dveh otrok.

„Skoraj osem let sem delala v menzi. Ni bilo lahko. Zbolela sem in prosila za zamenjavo. Delovno mesto pisarice v skladišču gotovih izdelkov ni lahko. No, v začetku mi ni bilo lahko. Veliko artiklov, novo okolje. A privadila sem se in priznati moram, da mi je všeč.“

„Delaš v dveh izmenah. Voziš se. Je težko?“

„Navadila sem se. Nimam težav. Res, delam v dveh izmenah. V izmen Andreja Planinca. Ko delam popoldne, sem sama ženska med moškimi. Fantje so tovariški, razumemo se. Pravijo, da sem njihova Sneguljčica.“

„Mira, jublantka si. Kako je bilo na proslavi?“

„Lepo. Naš sindikat je pozoren. Cenim to.“

„Si tudi mati. Veliko mater je v Beti. Kaj misliš, bi bilo potrebno organizirati, vpeljati otroško varstvo?“

„Beti bi lahko imela prostor za otroke svojih delavk. Lahko. Morda tudi bo.“

„Si tudi gospodinja, trgovine so velikokrat prazne. Se jeziš?“

„Da. Ne gre mi za kavo, pač pa za olje, prašek, sladkor, sadje. Morali bi jih imeti. To ni razkosje.“

„Bliža se konec leta. Kakšne želje imaš?“

„Bila bi srečna v miru, v uspešnem poslovanju kolektiva, v sreči vseh. To je moja vsakodnevna želja, moj up.“

Mira je utihnila. Vzela je naročilnico, svinčnik, dobavnico in pričela delati, kot vsak dan, mesec, leto. Mira je utihnila ob delu, ki govori glasno, razločno, odločno. Sneguljčica je utihnila, spregovorilo pa je njeno delo.

BOŽO KONČAR

Kapitani in Amazonke

Vsi pomorski narodi poznajo zgodbe o ladjah duhov, ki se ponoči nenadoma prikazujejo na morju in poganjajo mornarjem strah v kosti, zgober o kapitanih, ki so se spajdašili s hudičem in so zato prekleti ter morajo do sodnega dne jadrati proti vetru.

Znamenita je zgodba o Letečem Holandcu, ki ji je Heinrich Heine dal pesniško obliko in je navdihnila Richarda Wagnerja, da je uglasbil opero. Raziskave pa so že zdavnaj nedvoumno dokazale, da Letečega Holandca sploh ni nikdar bilo. Strokovnjaki so ugotovili, da se za to zgodbo vendar skriva precej resničnih dejstev. Povoda za to pošastno pripovedko ni dal noben mornar, temveč je v njej združenih več usod.

V 17. stoletju je na Nizozemskem živel kapitan z imenom Barent Fokke. O njem pripovedujejo, da je bil strašno grd, vendar je bil odličen pomorščak. Iz Amsterdama je prijadral v Batavijo pred vsemi svojimi tekmeči. Zavoljo tega so začeli govoriti, da se je povezal s hudičem.

Neki drugi kapitan, von der Dekken, tudi iz 17. stoletja, se je zaklel, da bo vsem nasprotnim vetrovom navkljub objadral Rtič dobrega upanja. Prijelo se ga je prekletstvo, da bo do sodnega dne križaril po morjih. Tretji kapitan se je pregrešil, da je na velikopostni petek odrinil na morje, o četrtem pa poročajo, da ga niso spustili v nobeno pristanišče, ker je na njegovi ladji izbruhnila bolezen beriberi.

Baje se nikoli več ni vrnil v domače pristanišče.

Zgodbe vseh štirih kapitanov veljajo za jedro pripovedke o letočem Holandcu - prekletem kapitanu, ki ga lahko reši le ljubezen deviškega dekleta.

Pripovedki Letečega Holandca je sorodna zgodba o Večnem Židu Ahasveru. Po izročilu je bil Ahasver čevljar v Jeruzalemu. Jezusu Kristusu je na poti v Golgoto odklonil pomoč, zato ga je zadelo prekletstvo, da bo moral biti vedno na nogah in ne bo mogel nikdar umreti. Kaže, da je legenda nastala v 13. stoletju. Ahasver se je vedno znova pojavljal. Menda so ga v 16. stoletju videli na Nizozemskem pa tudi v Španiji se je pojavil s črno obvezo čez čelo; podnjo je skrival žareče znamenje križa. V mnogih mestih so ljudem kazali velike Ahasverjeve čevlje. Vendar je dokazano, da ni nikoli živel.

Kako pa je z bojevitim rodom Amazonk, ki so pobijale svoje sinove in vzgajale le hčerke? Pripovedka o Amazonah je popolnoma neodvisno nastala na vseh koncih sveta - v Sredozemlju, v Skandinaviji, na Južnem morju in na Japonskem. Skoraj vedno so te bojevite ženske, ki so si baje odrezale desno dojko, da so lahko boljše streljale z lokom, živele na otoku.

Najbrž je v tem rešitev uganke. Na pustih otokih so nekoč zares imeli navado, da so strogo ločili oba spola, da bi se izognili preobljudenosti in s tem tudi grozeči lakoti. Moški in ženske so se lahko srečevali le v daljših presledkih. Vse zgodbe pripovedujejo celo o ženskih in moških otokih. Potemtakem bi bila pripovedka o Amazonkah lahko nastala kot neke vrste „biološko samozavarovanje“ iz zgodovinskih časov. Brez dvoma ne gre prezreti podrobnosti s sodobno kontrolo rojstev.

V pripovedkah in drugih izročilih narodov kar mrgoli raznih velikánov. Čezmerno visokih ljudi je tudi danes dovolj. Statistike pravijo, da je poprečen Srednjeevropejec visok 168 cm. Nizozemec Jan van Albert je dosegel 269 cm, Sibirjec Kacanjov 283 cm, Perzijec Sia Khad pa je s 327 cm potolkel vse rekorde.

Velikani so torej živeli - prav tako kot pritlikavci - v vseh časih, seveda ne taki, kot jih prikazujejo pravljice.

Neke vrste velikán je tudi snežni človek jeti ali kangmi, ki naj bi se skrival na Himalaji. Gorniki poročajo o približno 250 cm visoki in več sto kilogramov težki pošasti, ki hodi pokonci in je poraščena kot opica. Znanstveniki ne verjamejo, da gre za še živeči člen med opico in človekom, bolj se navdušujejo za medveda ali opico, ali pa sploh menijo, da gre le za privid. Toda domačini s himalajskih gora prisegajo, da so videli jetija.

Tudi severnoameriški samotni divjini naj bi živel neke vrste snežni človek, ki ga imenujejo „velika noga“ in živi v tolpah ter napada lju di. „Veliko nogo“ je nekdo celo posnel na barvni film - vendar

dokaj nejasno, tako da ni mogoče ugotoviti, ali gre samo za prevaro.

Sicer pa je dovolj bolj ljubeznivih pravljicnih bitij od jetija. Eno od njih je morska deklica s srebrnim lučnastim repom. Doslej je še nihče ni ujel, čeprav so še pred leti na Angleškem razpisali za tak plen visoke nagrade. Znanstveniki pa samo zmajujejo z glavo in pravijo, da gre morda le za morske krave.

JANKO KOLENAC - Jubilant dela z nageljnom na prsih. Tovariš Janko je vodja izmene v skladišču gotovih izdelkov v Beti. Njegova prva zaposlitev je bila pri Železniško gradbenem podjetju v Črnomlju, nato pa v Ljubljani. Prvič se je zaposlil leta 1947. Tovariš Janko je bil delavec pri gradnji barak, mostov, prog, zgradb. - 1951. leta je šel k vojakom, kjer je preživel dve leti. Ko je slekel vojaško suknjo, se je zaposlil v Ogradu, sedanjem Beogradu oziroma Goku, po dveh letih pa je že v Kmetijski zadrugi Kamanje, kmalu nato pri Kmetijski zadrugi Jurovski brod pa še v Kmetijski zadrugi Vivodina. V Beti je prišel leta 1970. Ob metliškem občinskem prazniku je prejel priznanje in denarno nagrado za trideset let dela. (Foto in besedilo: Janez Žele)

SREČNO, VITIS - Jubilantom dela je v Beti zapel nekaj pesmi tudi sekstet Vitis. Seveda ni manjkal Mešani pevski zbor Beti pod vodstvom Franca Mileka. Sekstet Vitis redno vadi, za leto 1981 pa ima kup načrtov, s katerimi se bo skušal prebiti preko belokranjskih meja. Srečno.

AVGUSTA LETOS POSVOJENA LE DVA OTROKA

Letos v avgustu so po podatkih Zavoda SRS za statistiko zabeležili le 61 priznanj očetovstva, kar je za Slovenijo zelo malo. Od septembra 1978 do avgusta 1979 je bilo 2509 otrokom, priznано očetovstvo ali 209 poprečno na mesec. Leto kasneje je bilo to število manjše: 2452 ali 204 poprečno na mesec.

Podobno težnjo kažejo tudi podatki o posvojitvah otrok. Število teh je v dveh že navedenih obdobjih upadlo od 112 na 89. Avgusta letos sta bila posvojena v Sloveniji le dva otroka.

REFERENT MATO - Največkrat nasmejani in za šalo pripravljivi MATO MIHALJEVIČ je referent nabave v delovni skupnosti skupnih služb. Tovariš Mato je rojen v Novski, najprej pa je bil zaposlen pri vojni pošti v Črnomlju, kjer tudi živi. Do 1958. leta je bil trgovec v Slavoniji, potem se je zaposlil v nekdanji Belokranjki v Črnomlju. Tovariš Mato veliko potuje, skrbi pa za nabavo barv, kemikalij in drugega pomožnega materiala. K njegovemu tridesetletnemu delovnemu prazniku mu iskreno čestitamo.

VEZILO, glasilo delovnih ljudi DO Beti in Kometa, ureja uredniški odbor: Toni Gasperič (glavni in odgovorni urednik), Slobodanka Videtič, Janez Žele, Desimir Milovanovič, Vida Šegina, Marija Jakljevič, Jože Gerkišič, Tone Omerzel, Ivica Rajgelj, Jožica Cigič, Zdenka Gerkič, Branko Herak Milena Pavuna, Zvonka Gorenc, Sonja Zorc, Marjetka Žele, Milka Mavrin, Jože Novak, Vera Kostelec, Miroslav Čikič, Ivan Brodarič in Irena Kostevec. Tehnični urednik: Janez Pezelj. **Vezi-lo** izhaja v nakladi 2300 izvodov, in sicer enkrat na mesec. Priprava in stavek ČZP Dolenski list, Novo mesto. Tisk: Knjigotisk, Novo mesto. Naslov izdajatelja: Beti, Tovarniška 2, Medika.